

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
Олимпиада по физика, Областен кръг, 19 март 2011 г.
Тема – IX клас

ЗАДАЧА 1. – 10 точки

Две еднакви метални топчета са заредени съответно с положителен заряд $Q_1 = 2 \mu\text{C}$ и отрицателен заряд $Q_2 = -4 \mu\text{C}$. Те са разположени на разстояние $d = 1 \text{ cm}$ едно от друго. Размерът на топчетата е много по-малък от разстоянието между тях.

а) Намерете големината и вида на силата (на отблъскване или на привличане), която действа между тях (стойността на електрическата константа е $k = 9 \cdot 10^9 \text{ (N.m}^2\text{)/C}^2$).

б) Трето незаредено метално топче, еднакво на първите две, се допира първо до едното заредено, а след това, без да се разрежда, до другото заредено топче, след което се отдалечава, така, че не си взаимодейства с останалите две топчета. Определете новата сила на взаимодействие между първите две топчета (разгледайте двата възможни случая).

ЗАДАЧА 2. – 10 точки

Някои съвременни електрически прибори могат да работят в широк интервал от захранващи напрежения. Така например телевизорите и мониторите могат да работят при ефективна стойност на захранващото напрежение от 100 V до 240 V , като консумират постоянна ефективна мощност. Нека имаме телевизор, който при работа има ефективна мощност 110 W .

а) Колко е ефективната стойност на тока през телевизора, когато е включен към напрежение с ефективна стойност 220 V ? Колко е амплитудата на този ток?

б) Нека разгледаме случай, когато този телевизор е включен към захранващото напрежение от 220 V с помощта на два проводника от алуминий, всеки един с дължина 8 km (например отдалечена от трафопоста вила). Колко е съпротивлението на всеки един от проводниците, ако площта на напречното им сечение е 4 mm^2 , а специфичното съпротивление на алуминия е $\rho = 2,75 \cdot 10^{-8} \Omega \cdot \text{m}$? Какъв ток ще тече през телевизора? Ще може ли той да работи?

ЗАДАЧА 3. – 10 точки

Когато ток тече по проводник, той създава магнитно поле.

а) Начертайте индукционните линии на магнитното поле (заедно с посоката им), създадено от безкраен проводник, по който тече ток I (на чертежа означете и посоката на тока).

б) Как зависи големината на магнитната индукция от разстоянието до безкраен проводник и тока, който тече по него? Напишете формулата за големината на магнитната индукция.

в) Нека по два успоредни прави проводника текат токове $I_1 = 10 \text{ A}$ и $I_2 = 30 \text{ A}$ съответно. Проводниците са разположени на разстояние 10 cm един от друг. Определете разстоянието от проводниците до точка, в която магнитната индукция на полето, създадено от първия проводник, е равна по големина, но обратна по посока на магнитната индукция на полето, създадено от втория проводник. Разгледайте поотделно двата случая – токовете текат в една и съща посока и токовете текат в противоположни посоки.